

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานการกำกับดูแลสถาบันการเงิน 2555

บทสรุปผู้บริหาร

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2555 มีเสถียรภาพและขยายตัวได้ดีจากอุปสงค์ในประเทศ โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคเอกชนเพื่อซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัย และการบริโภคภาคเอกชนตามภาวะการจ้างงาน รายได้และความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือนที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ และภาวะการเงินที่เอื้ออำนวย ส่งผลให้ปี 2555 เศรษฐกิจไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 6.5 จากที่ขยายตัวร้อยละ 0.1 ในปีก่อน

ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีความแข็งแกร่ง มีการขยายสินเชื่อต่อเนื่อง คุณภาพลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ดี มีการกันสำรองในระดับที่มั่นคง ผลประกอบการดี และมีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง โดยอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ที่ร้อยละ 16.3 และสัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หลังหักสำรองต่อสินเชื่อรวมลดลงเหลือร้อยละ 1.1 ซึ่งเป็นผลจากพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังคงแข็งแกร่ง และการบริหารความเสี่ยงที่ดีขึ้นเป็นลำดับของธนาคารพาณิชย์

เพื่อให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคง ทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินที่ดีในการสนับสนุนภาคเศรษฐกิจจริงและสามารถปรับตัวต่อความท้าทายต่างๆ ได้ดี ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงให้ความสำคัญกับการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน การส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงิน และการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมถึงการมีบทบาทด้านนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการในปี 2555 ที่สำคัญมีดังนี้

การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน ธปท. ริเริ่มการจัดประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงินและคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงที่มีนัยต่อเสถียรภาพระบบการเงินและการพิจารณาผสมผสานเครื่องมือด้านนโยบายการเงินและนโยบาย Macroprudential มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์เพื่อกำกับดูแลและเสริมสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจและการบริหารความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป รวมทั้งได้เตรียมความพร้อมให้กับสถาบันการเงินเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel III

การส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงิน โดย ธปท. ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากในปี 2553 ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ได้แก่ การลดต้นทุนของระบบ การส่งเสริมการแข่งขันและการเข้าถึงบริการทางการเงิน และการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน ในส่วนของการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. ได้ร่วมมือกับผู้กำกับดูแลภาคการเงินเพื่อกำหนดมาตรฐานในการกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และได้วางแนวทางให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอต่อการเลือกใช้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการและสิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน

สำหรับบทบาท ธปท. ด้านนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ เป็นการกำหนดนโยบายการเปิดเสรีและกลยุทธการเจรจากับคณะทำงานพิจารณาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินตามแผนนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 และการผลักดันการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินในเวทีสากล เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของระบบเศรษฐกิจการเงินของไทย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ 1 : ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2555	1
บทที่ 2 : พัฒนาการของธนาคารพาณิชย์	3
2.1 พัฒนาการที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์	3
2.2 ฐานะและผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์	4
2.2.1 ภาพรวมสินเชื่อ	4
2.2.2 สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	7
2.2.3 เงินฝากและเงินกู้ยืม	9
2.2.4 ผลการดำเนินงาน	11
2.2.5 เงินกองทุน	13
2.2.6 สินทรัพย์และหนี้สิน	15
บทที่ 3 : พัฒนาการที่สำคัญของการกำกับดูแลสถาบันการเงิน	17
3.1 งานด้านการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน	19
3.2 งานด้านการส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงินตามแผนพัฒนา ระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2	25
3.3 งานด้านการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน	26
3.4 การดำเนินนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ	27

รูปภาพ

รูปที่ 1	: ภาพรวมของสินเชื่อ	4
รูปที่ 2	: สินเชื่อธุรกิจ	5
รูปที่ 3	: สินเชื่ออุปโภคบริโภค	6
รูปที่ 4	: สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)	7
รูปที่ 5	: สินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (SM)	8
รูปที่ 6	: เงินสำรอง	8
รูปที่ 7	: อัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่	10
รูปที่ 8	: สินเชื่อ เงินฝาก และเงินกู้ยืม	10
รูปที่ 9	: รายได้และค่าใช้จ่าย	12
รูปที่ 10	: การเพิ่มขึ้นของเงินกองทุนในปี 2555	13
รูปที่ 11	: อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง	14
รูปที่ 12	: งบแสดงฐานะการเงิน	16

ตาราง

ตารางที่ 1	: ฐานะเงินกองทุน	13
ตารางที่ 2	: สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	15

บทที่ 1 : ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2555

เศรษฐกิจไทยปี 2555 ขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.5 เทียบกับร้อยละ 0.1 ในปี 2554 จากการลงทุนภาคเอกชนเพื่อซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัยและการบริโภคภาคเอกชนตามภาวะการจ้างงาน รายได้และความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือนที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ และภาวะการเงินที่เอื้ออำนวย โดยในปี 2555 สินเชื่อเอกชนขยายตัวร้อยละ 15.3 ต่อเนื่องจากปี 2554 ที่ร้อยละ 16.5

การผลิตภาคอุตสาหกรรม หดตัวมากในไตรมาสแรกจากผลกระทบของอุทกภัยปี 2554 อย่างไรก็ดี หลังจากการฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัยและความต้องการของตลาดโลกเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัว การผลิตโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และแผงวงจรไฟฟ้า กลับมาผลิตได้ในระดับใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดอุทกภัย สอดคล้องกับอัตราการใช้จ่ายการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมรถยนต์เร่งตัวมากในช่วงครึ่งหลังของปี เพื่อตอบสนองอุปสงค์ที่สะสมมาจากช่วงก่อนหน้าและความต้องการซื้อจากมาตรการคืนภาษีรถยนต์คันแรก ส่งผลให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมทั้งปีขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 2.5 ส่วน**การผลิตภาคเกษตร** ขยายตัวร้อยละ 3.1 โดยเฉพาะจากผลผลิตข้าว ยางพารา และมันสำปะหลังที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก สภาพอากาศเอื้ออำนวย และนโยบายรับจำนำของรัฐบาล

ด้านการใช้จ่ายของครัวเรือน ขยายตัวร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 1.3 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการคืนภาษีรถยนต์คันแรก การเพิ่มขึ้นของรายได้ภาคครัวเรือน และความเชื่อมั่นของผู้บริโภค สำหรับการ**ลงทุนภาคเอกชน**เติบโตดี ขยายตัวร้อยละ 14.6 เร่งขึ้นจากร้อยละ 7.2 ในปีก่อนหน้า โดยในช่วงครึ่งแรกของปี มีการลงทุนเพื่อซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง และนำเข้าเครื่องจักรทดแทนส่วนที่เสียหายจากอุทกภัยในหลายอุตสาหกรรมหลัก นอกจากนี้ ยังมีการทยอยลงทุนต่อเนื่องตลอดปี เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศและปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดการพึ่งพาแรงงาน รวมทั้งเพื่อรองรับความต้องการจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะเพิ่มขึ้นจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการเปิดตลาดใหม่ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดีและภาวะการเงินที่เอื้ออำนวย

ด้านต่างประเทศ การส่งออกขยายตัวร้อยละ 3.2 ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 14.3 จากผลต่อเนื่องของปัญหาอุทกภัยต่อการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าสำคัญ ได้แก่ แผงวงจรรวม ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและยานยนต์ และปัญหาเศรษฐกิจโลกที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงกลางปีจากวิกฤติหนี้สาธารณะในยุโรปที่ยืดเยื้อ และความอ่อนแอต่อเนื่องของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าส่งออกเกือบทุกประเภทชะลอลง แม้ว่าจะเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวบ้างในช่วงท้ายของปี ตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่เริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลลดลงจากปีก่อน จาก 17.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เป็น 8.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ขณะที่ดุลบริการขาดดุลน้อยลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ตามรายรับจากการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น และดุลบัญชีเงินทุนเกินดุลโดยมีเงินทุนไหลเข้า จากการลงทุนโดยตรง การลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐและตราสารทุนภาคเอกชนของนักลงทุนต่างชาติ และหนี้ต่างประเทศระยะสั้น

ของภาคธนาคารเพื่อรองรับสินเชื่อเพื่อการลงทุนในต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นและเพื่อปรับฐานะเงินตราต่างประเทศจากธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับลูกค้า ขณะที่เงินทุนไหลออกจากการลงทุนในหลักทรัพย์และการลงทุนโดยตรงของนักลงทุนไทยในต่างประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมาตรการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้เงินทุนเคลื่อนย้ายมีความสมดุลมากขึ้น เงินทุนสำรองระหว่างประเทศสุทธิ ณ สิ้นปี 2555 อยู่ที่ 205.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้าที่ 206.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

เสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานชะลอลงจากปี 2554 เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 3.02 และ 2.09 ตามลำดับ อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อน ภาวะตลาดแรงงานที่ตึงตัวทำให้การปรับขึ้นค่าจ้างขึ้นต่ำยังไม่กระทบต่อการจ้างงานในภาพรวม เสถียรภาพภาคธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ดี ผลประกอบการโดยรวมทรงตัวอยู่ในเกณฑ์ดี ธุรกิจผลิตเพื่อส่งออกได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกอยู่บ้าง แต่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศและความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นต่อเนื่องหลังปัญหาอุทกภัยคลี่คลาย ทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาคก่อสร้างและภาคอสังหาริมทรัพย์มีผลประกอบการดีขึ้นต่อเนื่อง

บทที่ 2 : พัฒนาการของธนาคารพาณิชย์

2.1 พัฒนาการที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์

ปี 2555 เศรษฐกิจไทยขยายตัวตามอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวหลังอุทกภัยและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ภายใต้ปัจจัยท้าทายจากความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายและการชะลอตัวของภาคส่งออก อย่างไรก็ตาม วัฏจักรเศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่ง เงินกองทุนอยู่ในระดับสูง ผลกำไรดีต่อเนื่อง คุณภาพสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี มีการกันสำรองในระดับสูง อีกทั้งการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวสูงที่ร้อยละ 13.7 จากปีก่อน ทั้งนี้ ผลกระทบของเศรษฐกิจโลกต่อการส่งออกของไทยและการออกหุ้นกู้เพิ่มขึ้นของบริษัทขนาดใหญ่หลายแห่ง ทำให้สินเชื่อธุรกิจขยายตัวชะลอลง ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นมากจากมาตรการคินภาษีรณนตคั่นแรกเป็นสำคัญ ธนาคารพาณิชย์ระดมเงินผ่านการออกตั๋วแลกเงินลดลงจากผลของมาตรการเรียกเก็บเงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินร้อยละ 0.46 บนฐานของตั๋วแลกเงิน และเกณฑ์กำกับการออกตั๋วแลกเงินของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งทำให้ธนาคารพาณิชย์ระดมเงินฝากเพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนตั๋วแลกเงินที่ครบกำหนด รวมทั้งมีการกู้ยืมเงินจากการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิและหุ้นกู้ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยสินเชื่อที่ขยายตัวต่อเนื่องทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก ตั๋วแลกเงิน และเงินกู้ยืม ณ สิ้นปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 87.9 จากร้อยละ 85.8 ณ สิ้นปีก่อน

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ณ สิ้นปี 2555 เท่ากับ 254.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมลดลงเหลือร้อยละ 2.3 จากการลดลงของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในสินเชื่อธุรกิจเป็นสำคัญ โดยสินเชื่ออุปโภคบริโภคมียอดคงค้างสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นแต่มีสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมลดลงจากสินเชื่อที่ขยายตัวสูง อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ได้กันเงินสำรองเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความผันผวนจากภาวะเศรษฐกิจในอนาคต โดยสัดส่วนเงินสำรองที่มีอยู่ต่อเงินสำรองพึงกันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 146.7 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 157.2

ในปี 2555 ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรสุทธิ 173.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 30.3 พันล้านบาท หรือร้อยละ 21.1 โดยกำไรที่เพิ่มขึ้นมาจากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่เพิ่มขึ้นตามสินเชื่อที่ขยายตัวและรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ประกอบกับการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 23 ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Asset) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.2 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.5 ขณะที่อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Net Interest Margin) ทรงตัวที่ร้อยละ 2.5

ระบบธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มาจากการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 และการจัดสรรกำไร ส่งผลให้อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.3

2.2 ฐานะและผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

2.2.1 ภาพรวมสินเชื่อ

เศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวจากอุปสงค์ภายในประเทศหลังอุทกภัยและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ส่งผลให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี 2555 มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นเป็น 9,637.3 พันล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อน 1,161.5 พันล้านบาท หรือร้อยละ 13.7 ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 15.1 ในปี 2554

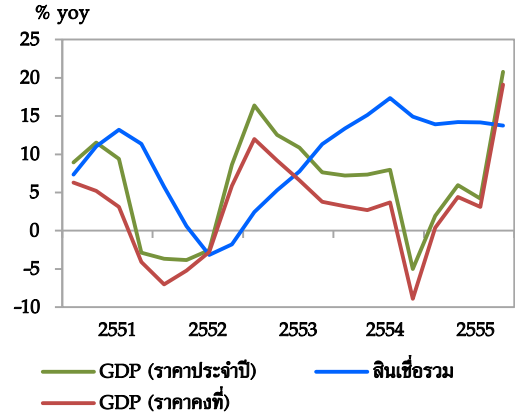
สินเชื่อธุรกิจที่ขยายตัวส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจในประเทศ สินเชื่อเพื่อการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ทดแทนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย และสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อการพัฒนา ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นในสินเชื่อทุกประเภท โดยเฉพาะสินเชื่อรถยนต์จากมาตรการค้ำหนุนรถยนต์คันแรก อีกทั้งยังมีสินเชื่อในโครงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2554 (Soft Loan) ผ่านธนาคารพาณิชย์ 124.3 พันล้านบาท

(1) สินเชื่อธุรกิจ

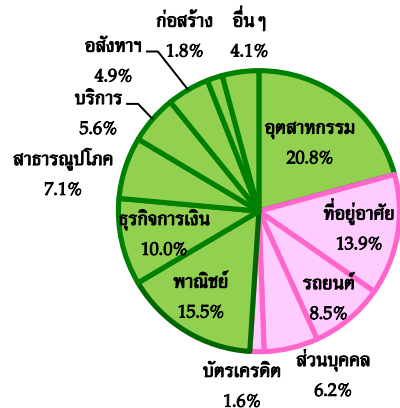
ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกต่อภาคการส่งออกของไทย และการออกหุ้นกู้ของบริษัทขนาดใหญ่หลายแห่ง ส่งผลให้สินเชื่อธุรกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ในปี 2555 มียอดคงค้าง 6,723.0 พันล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 69.8 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 10.6 ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 14.8 ในปี 2554 โดยสินเชื่อชะลอตัวในเกือบทุกภาคธุรกิจ ยกเว้นภาคธุรกิจการเงินและภาคก่อสร้างที่ขยายตัวเร่งขึ้น ทั้งนี้ สินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise : SME) (คิดเป็นร้อยละ 51.8 ของสินเชื่อธุรกิจ) ขยายตัวชะลอลงเล็กน้อยที่ร้อยละ 14.1 จากที่ขยายตัวร้อยละ 14.4 ในปี 2554

รูปที่ 1 : ภาพรวมของสินเชื่อ

แนวโน้มสินเชื่อและ GDP

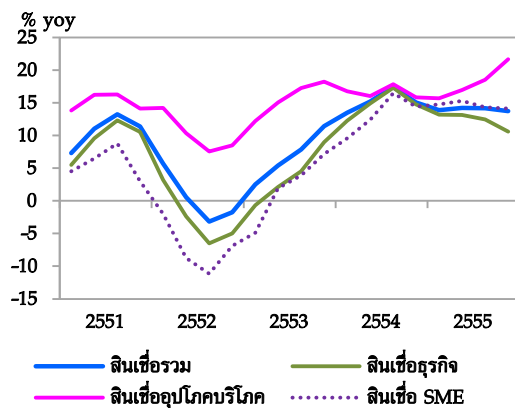

สัดส่วนต่อสินเชื่อรวม ณ สิ้นปี 2555

สินเชื่อธุรกิจ 6,723.0 พลบ. (69.8%) สินเชื่ออุปโภคบริโภค 2,914.3 พลบ. (30.2%)

การขยายตัวของสินเชื่อ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงของสินเชื่อบริการที่สำคัญ

- **ภาคอุตสาหกรรมการผลิต** (ร้อยละ 20.8 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 4.2 ชะลอตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 12.0 ณ สิ้นปี 2554 โดยชะลอตัวมากในธุรกิจผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์จากยาง และผลิตภัณฑ์จากธัญพืช เป็นสำคัญ

- **ภาคการพาณิชย์** (ร้อยละ 15.5 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 15.8 ชะลอตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 19.2 จากฐานที่สูงในปีก่อนเนื่องจากมีสินเชื่อเพื่อซื้อกิจการจำนวนมาก

- **ภาคธุรกิจการเงิน** (ร้อยละ 10.0 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 25.6 เร่งตัวมากจากที่ขยายตัวร้อยละ 14.1 ในปีก่อน จากสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจเพื่อการลงทุน (Holding Companies) เพื่อขยายธุรกิจในประเทศ และสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจเข้าซื้อรถยนต์

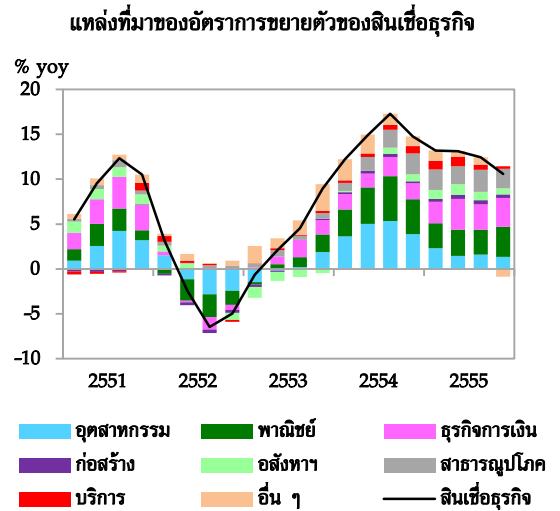
- **ภาคสาธารณูปโภค** (ร้อยละ 7.1 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 23.6 ชะลอตัวจากร้อยละ 28.2 ในปีก่อน โดยชะลอตัวมากในหมวดการผลิตไฟฟ้า การเก็บและการจ่ายไฟฟ้า และการขนส่งทางรถไฟ เป็นสำคัญ

- **ภาคบริการ** (ร้อยละ 5.6 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 3.7 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 9.4 ในปี 2554 โดยส่วนใหญ่ชะลอตัวในธุรกิจโรงแรม

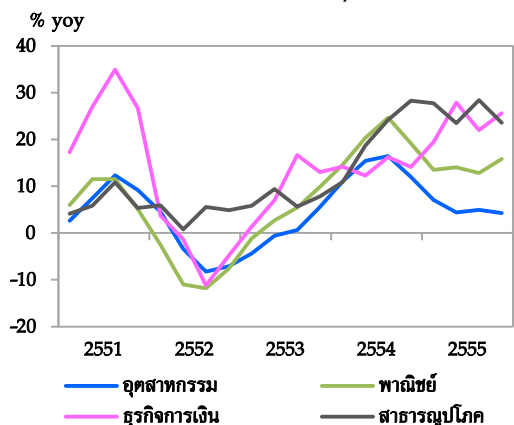
- **ภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์** (ร้อยละ 4.9 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 9.8 ชะลอตัวเล็กน้อยจากร้อยละ 10.8 ในปีก่อน โดยผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ได้รับลดสินเชื่อแนวราบลงและกระจายการลงทุนไปพัฒนาที่อยู่อาศัยแนวสูงเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภคภายหลังอุทกภัย

- **ภาคก่อสร้าง** (ร้อยละ 1.8 ของสินเชื่อบริการรวม) ขยายตัวร้อยละ 16.4 เร่งตัวมากจากที่ขยายตัวร้อยละ 8.0 ในปี 2554 โดยเป็นผลจากความต้องการซ่อมแซมและสร้างอสังหาริมทรัพย์หลังอุทกภัยและโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของรัฐ

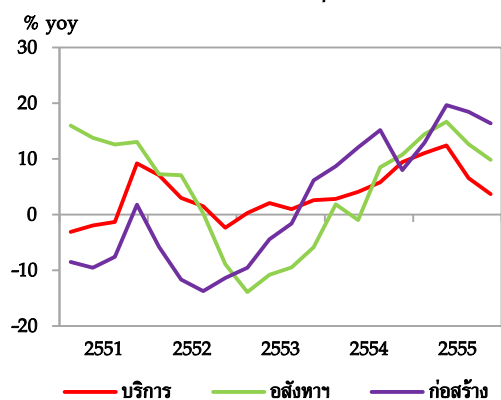
รูปที่ 2 : สินเชื่อบริการ

การขยายตัวของสินเชื่อบริการ

การขยายตัวของสินเชื่อบริการ (ต่อ)

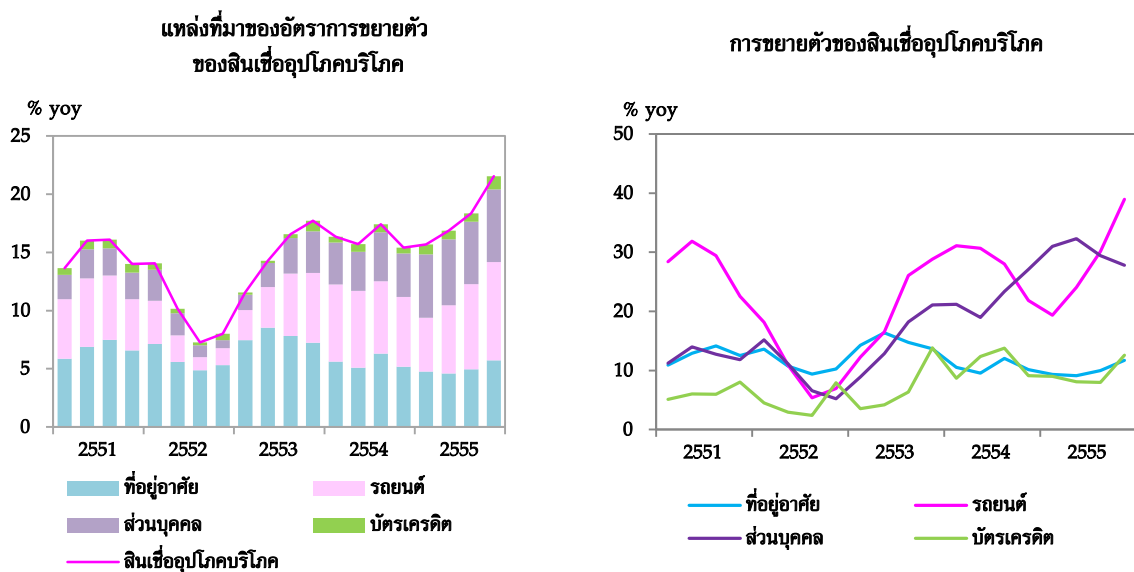
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

(2) สินเชื่ออุปโภคบริโภค

สินเชื่ออุปโภคบริโภค (ร้อยละ 30.2 ของสินเชื่อรวม) มียอดคงค้าง 2,914.3 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 21.6 เร่งขึ้นในสินเชื่อทุกประเภท โดยเฉพาะสินเชื่อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคล

- **สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย** (ร้อยละ 13.9 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวร้อยละ 11.7 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 10.1 ในปี 2554 โดยขยายตัวชะลอลงในช่วงครึ่งแรกของปี 2555 จากผลของอุทกภัย และกลับเร่งตัวขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี ตามความต้องการของผู้บริโภคที่นิยมซื้ออาคารชุด ทั้งตามแนวรถไฟฟ้าและตามหัวเมืองใหญ่ เช่น ชลบุรี ภูเก็ต เชียงใหม่ และขอนแก่น รวมทั้งผู้บริโภคส่วนหนึ่งหันมาซื้ออาคารชุดราคาต่ำแทนการเช่า
- **สินเชื่อรถยนต์** (ร้อยละ 8.5 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวเร่งขึ้นมากถึงร้อยละ 39.0 จากความต้องการซื้อทดแทนรถยนต์ที่เสียหายจากอุทกภัยและการเร่งใช้สิทธิ์ตามนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรก
- **สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อบัตรเครดิต** (ร้อยละ 6.2 และร้อยละ 1.6 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวที่ร้อยละ 27.8 และร้อยละ 12.6 ตามลำดับ การขยายตัวในระดับสูงดังกล่าวเป็นผลจากความต้องการใช้สินเชื่อเพื่อการซ่อมแซมความเสียหายหลังอุทกภัย การเข้าถึงสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นจากการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ รวมทั้งการที่ธนาคารพาณิชย์แข่งขันให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายย่อยมากขึ้น

รูปที่ 3 : สินเชื่ออุปโภคบริโภค

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

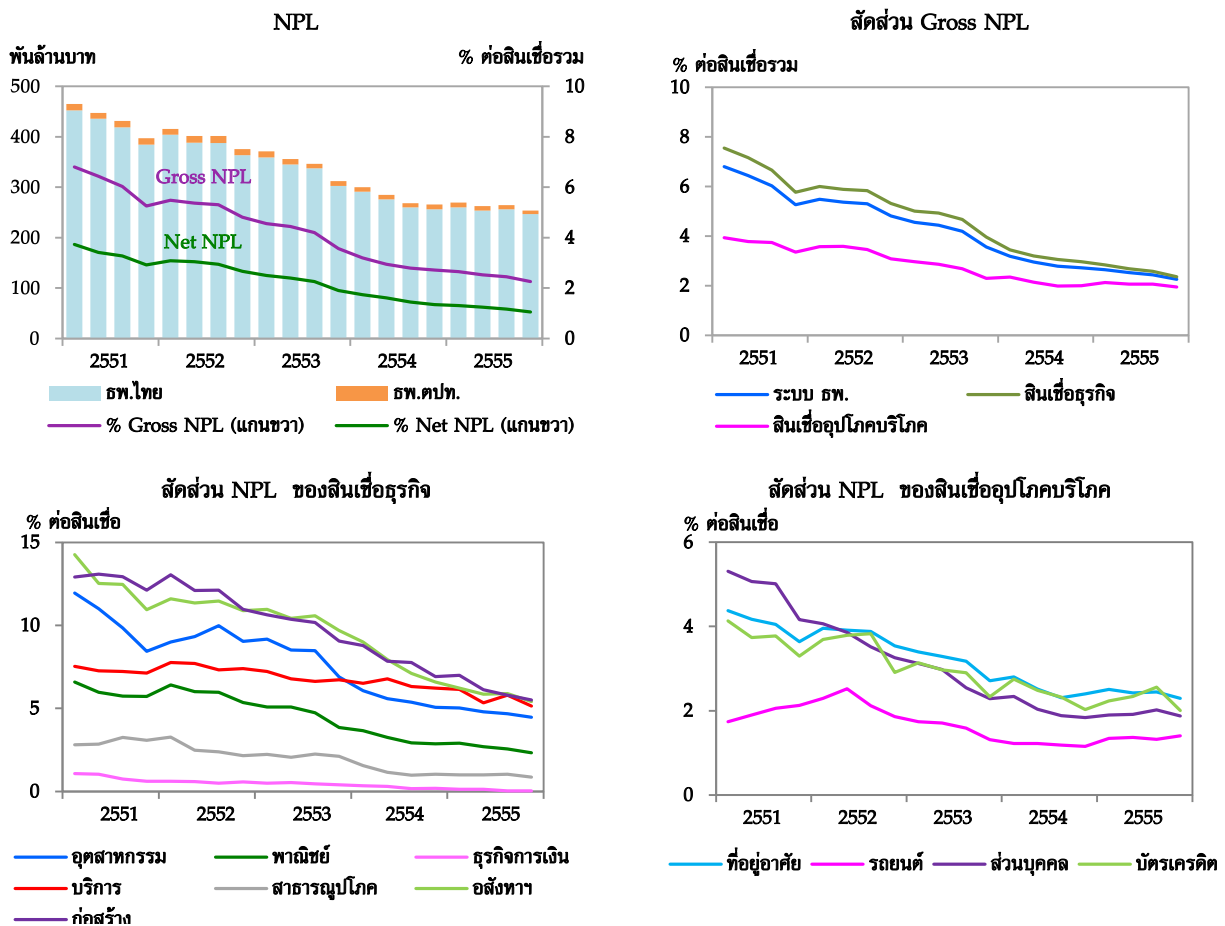
2.2.2 สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ธนาคารพาณิชย์ยังคงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อและการติดตามดูแลลูกหนี้ภายหลังให้สินเชื่อ รวมถึงการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาจากอุทกภัย ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2555 ธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Gross Non-Performing Loan : Gross NPL) ทั้งสิ้น 254.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 11.9 พันล้านบาท สัดส่วนต่อสินเชื่อรวมลดลงทั้ง Gross NPL และสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หลังหักสำรอง (Net NPL) เหลือร้อยละ 2.3 และร้อยละ 1.1 จากร้อยละ 2.7 และร้อยละ 1.3 ณ สิ้นปี 2554 ตามลำดับ

สำหรับ Gross NPL ของสินเชื่อธุรกิจมียอดคงค้าง 197.6 พันล้านบาท ส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม การผลิต การพาณิชย์ การบริการ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ Gross NPL ของสินเชื่อธุรกิจลดลง 21.5 พันล้านบาทจากสิ้นปี 2554 ส่งผลให้สัดส่วน Gross NPL ต่อสินเชื่อรวมลดลงจากร้อยละ 3.0 เหลือร้อยละ 2.4 โดยสัดส่วน Gross NPL ลดลงในทุกภาคธุรกิจ ขณะที่ Gross NPL ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคมียอดคงค้าง 56.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 9.6 พันล้านบาทจากสินเชื่อทุกประเภท แต่สัดส่วน Gross NPL ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคลดลงจากร้อยละ 2.0 เหลือร้อยละ 1.9 ยกเว้นสัดส่วน Gross NPL ของสินเชื่อรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

สินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (Special Mention Loan : SM) มียอดคงค้าง 243.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 23.7 พันล้านบาทจากสิ้นปี 2554 โดยเพิ่มขึ้นทั้งสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่ออุปโภคบริโภค แต่สัดส่วนต่อ

รูปที่ 4 : สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

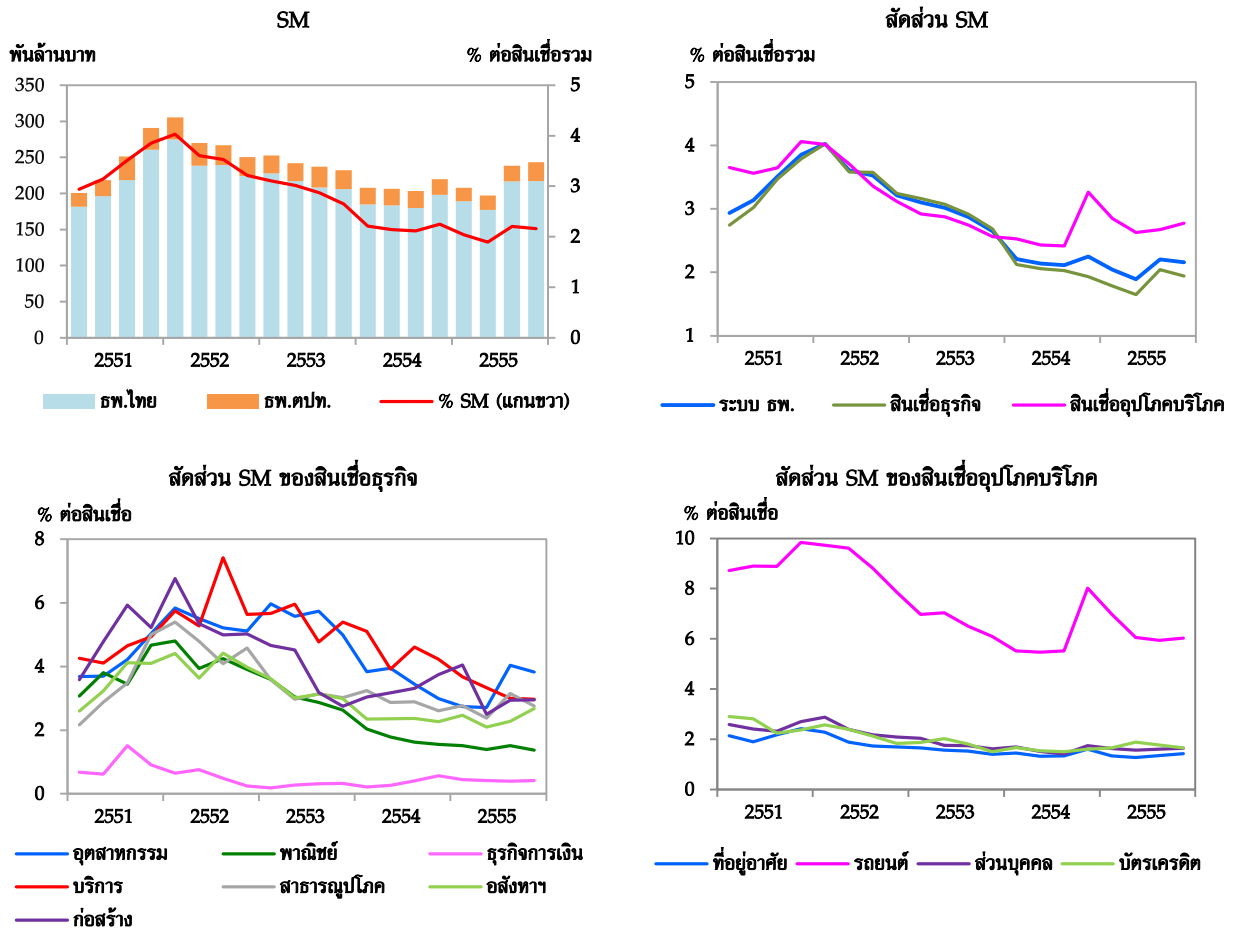

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

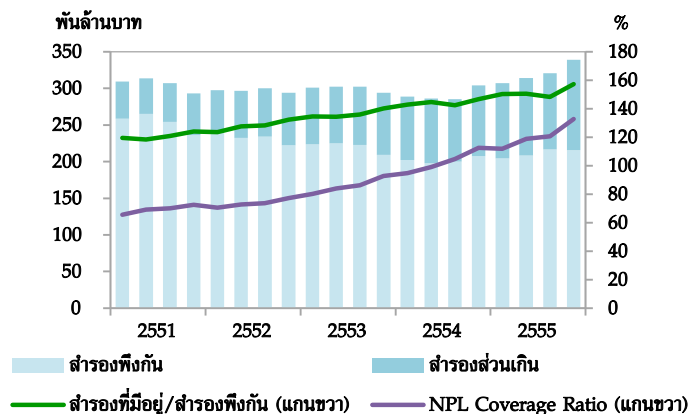
สินเชื่อรวมทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.2 จากฐานสินเชื่อที่ขยายตัวสูง ทั้งนี้ สัดส่วน SM ของสินเชื่อธุรกิจตรงตัวที่ร้อยละ 1.9 ขณะที่สัดส่วนของสินเชื่ออุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้นไปอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 3.2 ในช่วงสิ้นปี 2554 จากผลของอุทกภัย ได้ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 2.8

ระบบธนาคารพาณิชย์ได้มีการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้เพิ่มขึ้นมากในปี 2555 เพื่อรองรับความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจผันผวนในอนาคต โดยสัดส่วนเงินสำรองที่มีอยู่ต่อเงินสำรองที่พึงกันตามเกณฑ์ ธปท. เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 157.2 และสัดส่วนเงินสำรองที่มีต่อ NPL (NPL Coverage Ratio) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 132.7

รูปที่ 5 : สินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (SM)

รูปที่ 6 : เงินสำรอง

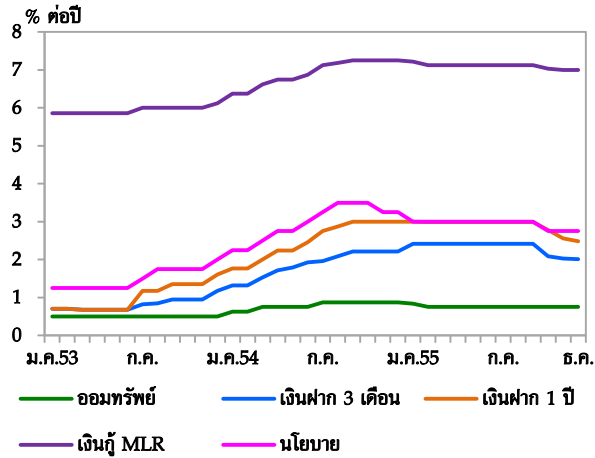
2.2.3 เงินฝากและเงินกู้ยืม

เศรษฐกิจไทยที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอและอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอตัว ในช่วงปลายปี 2554 จากผลของอุทกภัย ส่งผลให้ในปี 2555 คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติปรับลด อัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 2 ครั้ง (เดือนมกราคมและเดือนตุลาคม) รวมร้อยละ 0.50 เหลือร้อยละ 2.75 แต่เนื่องจากยังคงมีความต้องการสินเชื่อจำนวนมากหลังอุทกภัยและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ ธนาคารพาณิชย์จึงปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงเพียงเล็กน้อย โดยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้ขั้นดี (MLR) ลงร้อยละ 0.25 ขณะที่ลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทลงร้อยละ 0.1 - 0.6 นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งยังแข่งขันระดมเงินฝาก ด้วยการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากอัตราดอกเบี้ยพิเศษเพื่อรักษาลูกค้าเดิมและจูงใจลูกค้ารายใหม่ๆ

ในปี 2555 เงินฝากขยายตัวร้อยละ 27.1 เติบโตขึ้นมากเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.8 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์หันมาระดมเงินฝากทดแทนการออกตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange : B/E) จากผลของมาตรการเงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในอัตราร้อยละ 0.46 บนฐาน B/E ที่ทำให้ความได้เปรียบด้านต้นทุนการระดมเงินหมดไป รวมทั้งเกณฑ์กำกับการออก B/E ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่กำหนดให้ B/E ที่ออกขายเป็นการทั่วไปต้องมีมูลค่าหน้าตั๋วไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท และมีอายุไม่เกิน 270 วัน โดยการระดมเงินผ่านเงินฝากและ B/E ขยายตัวร้อยละ 9.8 ชะลอลงจากร้อยละ 13.0 ในปี 2554 ขณะที่สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากและ B/E เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 89.9 มาอยู่ที่ร้อยละ 93.1 และสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก B/E และเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 85.8 มาอยู่ที่ร้อยละ 87.9

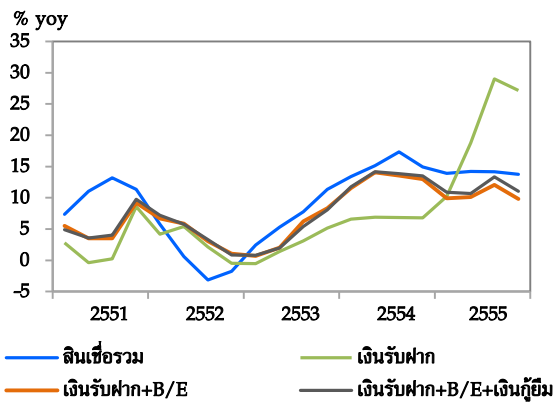
การระดมทุนของระบบธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ยังคงมาจากเงินรับฝาก โดยสัดส่วนเงินฝากต่อแหล่งเงินทุนทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.6 ณ สิ้นปี 2554 เป็นร้อยละ 67.7 ขณะที่สัดส่วนเงินกู้ยืมต่อแหล่งเงินทุนทั้งสิ้นลดลงจากร้อยละ 15.5 เหลือร้อยละ 6.5 ตามการลดลงของ B/E เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์มีการกู้ยืมเงินระยะยาวเพิ่มขึ้น โดยออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 145.2 พันล้านบาท ก่อนการเริ่มใช้เกณฑ์ Basel III ในปี 2556 อีกทั้งเพื่อรักษาระดับต้นทุน และรักษาลูกค้าเงินฝากที่อาจย้ายเงินฝากไปสถาบันการเงินอื่นหากมีการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากเหลือ 1 ล้านบาทในปี 2555 (ภายหลังได้มีการเลื่อนการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากให้มีผลบังคับใช้ในปี 2559) นอกจากนี้ ในภาวะอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินโลกเอื้ออำนวย ธนาคารพาณิชย์ได้มีการออกหุ้นกู้ต่างประเทศจำนวน 84 พันล้านบาท (2.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศของระบบธนาคารพาณิชย์มากขึ้น

รูปที่ 7 : อัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

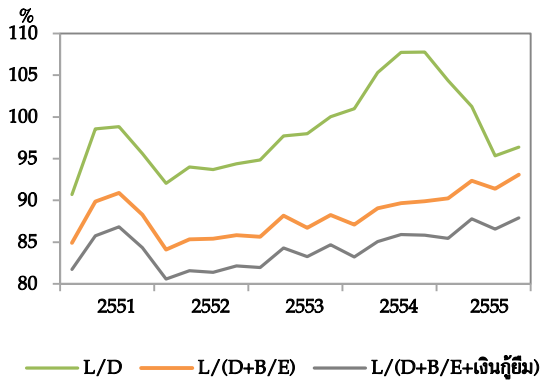

รูปที่ 8 : สินเชื่อ เงินฝาก และเงินกู้ยืม

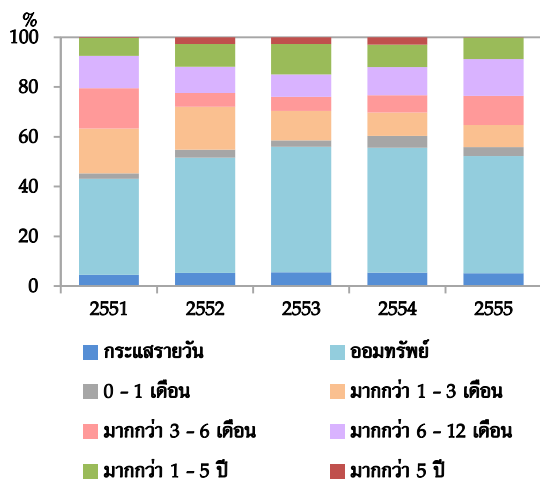
อัตราการขยายตัวของ
สินเชื่อ เงินรับฝาก B/E และเงินกู้ยืม

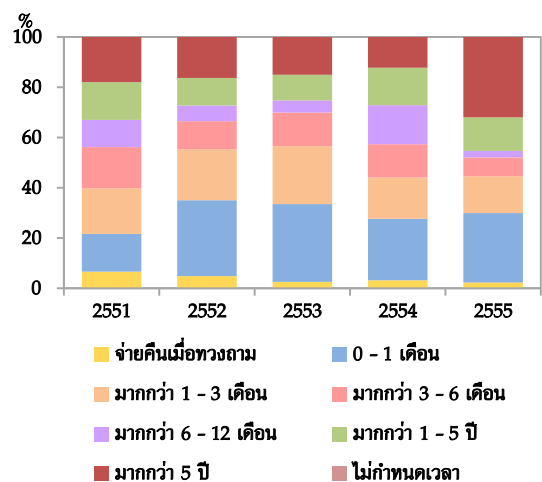
อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก
(ไม่รวม interbank)

โครงสร้างเงินฝาก

โครงสร้าง B/E และเงินกู้ยืม

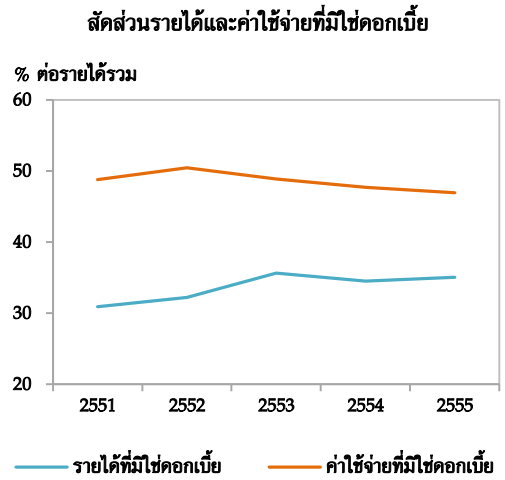
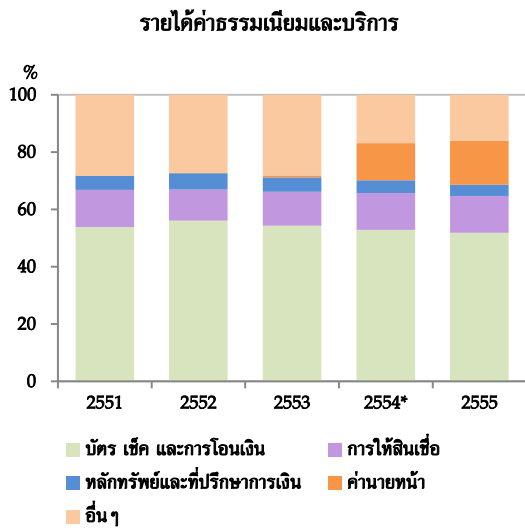
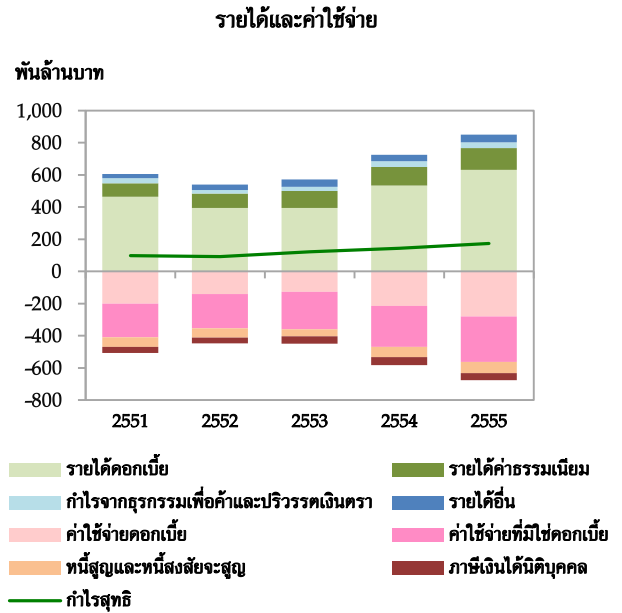
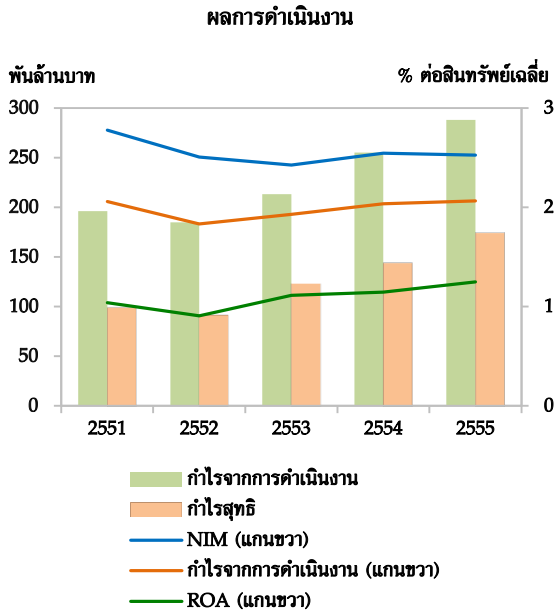
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2.4 ผลการดำเนินงาน

ปี 2555 ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรจากการดำเนินงาน 287.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 จำนวน 32.7 พันล้านบาท หรือร้อยละ 12.8 จากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิที่เพิ่มขึ้นตามปริมาณสินเชื่อที่ขยายตัวสูง ขณะที่อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Net Interest Margin : NIM) ทรงตัวที่ร้อยละ 2.5 จากต้นทุนการระดมเงินที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ รายได้ที่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.0 จากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเกี่ยวกับบัตรเครดิตทรอนิกส์ ตลอดจนการเป็นนายหน้าขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

ระบบธนาคารพาณิชย์มีค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญเพิ่มขึ้นมากถึง 69.7 พันล้านบาทในปี 2555 ส่วนหนึ่งเป็นมาตรการกันสำรองเพื่อเตรียมพร้อมรองรับความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจในอนาคต อย่างไรก็ตาม การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 23 ทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรสุทธิ 173.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 30.3 พันล้านบาท หรือร้อยละ 21.1 โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Asset : ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) ปรับขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 1.2 และร้อยละ 9.5 ตามลำดับ

รูปที่ 9 : รายได้และค่าใช้จ่าย

* เริ่มใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินใหม่ในปี 2554

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2.5 เงินกองทุน

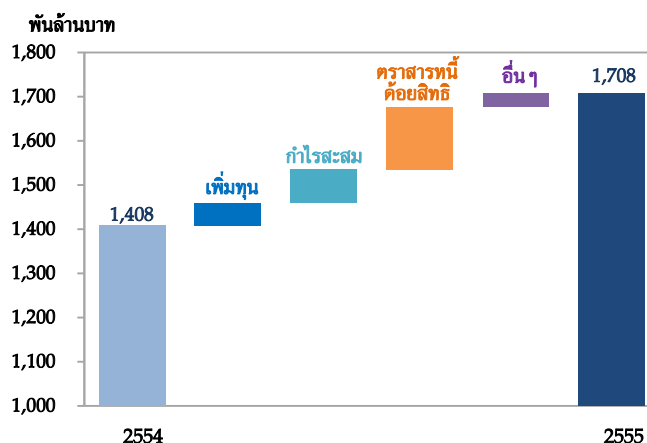
ระบบธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนในระดับสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel III ที่จะเริ่มใช้ในปี 2556 โดย ณ สิ้นปี 2555 ระบบธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนทั้งสิ้น 1,707.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 299.6 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 และการจัดสรรกำไร ทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Capital Adequacy Ratio : CAR) และอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 Ratio) เท่ากับร้อยละ 16.3 และร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 : ฐานะเงินกองทุน

ธนาคาร	เงินกองทุน (พันล้านบาท)			อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)		
	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	รวม	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	รวม
ธนาคารพาณิชย์ไทย	1,016.7	475.0	1,491.7	11.0	5.1	16.1
ธนาคารต่างประเทศ *	215.8	0.1	215.9	17.5	-	17.5
ระบบธนาคารพาณิชย์	1,232.5	475.1	1,707.6	11.8	4.5	16.3

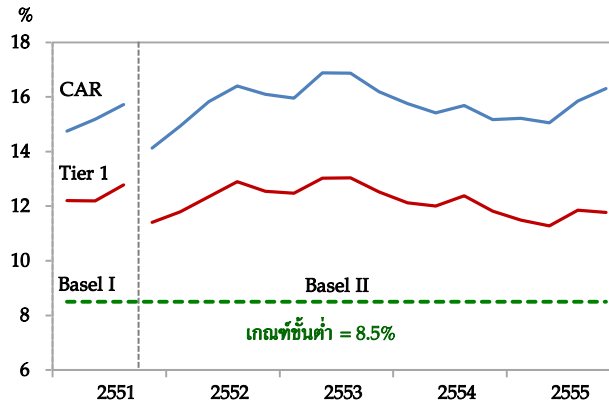
* รวมธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ

รูปที่ 10 : การเพิ่มขึ้นของเงินกองทุนในปี 2555

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 11 : อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2.6 สินทรัพย์และหนี้สิน

ณ สิ้นปี 2555 ระบบธนาคารพาณิชย์มี**สินทรัพย์**รวมทั้งสิ้น 14.8 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 13.8 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 10.5 จากการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อโดยเฉพาะสินเชื่ออุปโภคบริโภค ทั้งนี้ เงินลงทุนของธนาคารพาณิชย์ยังขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากการลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐเป็นหลัก

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนใหญ่เป็นเงินฝากซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 67.7 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ระดมเงินฝากเพื่อทดแทน B/E ที่ครบกำหนดไถ่ถอนจากผลของมาตรการเงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินในอัตราร้อยละ 0.46 ของเงินฝากและเงินกู้ยืมที่ระดมจากในประเทศ และหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับตัวเงินที่เสนอขายต่อประชาชน

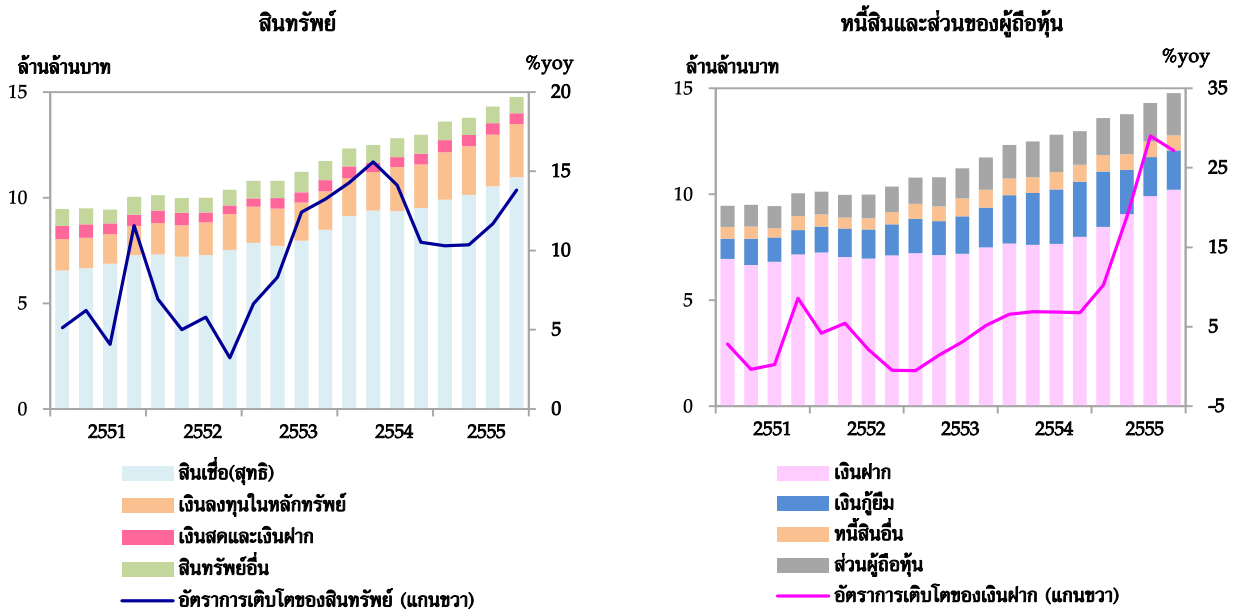
ธนาคารพาณิชย์ไทยยังคงเน้นการทำธุรกรรมในประเทศเป็นหลัก ทั้งในด้านการให้สินเชื่อ การลงทุน และการระดมเงิน แม้สินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะยังไม่สูงนัก เพียงร้อยละ 8.3 ของสินทรัพย์รวม แต่หลังจาก วิกฤติการณ์การลงทุนในต่างประเทศของธุรกิจไทยในปลายปี 2553 ธนาคารพาณิชย์จึงมีการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศเพื่อรองรับสินเชื่อเงินตราต่างประเทศสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ที่ไปลงทุนในต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น และเพื่อปรับฐานะเงินตราต่างประเทศจากธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับลูกค้า โดยเงินรับฝาก เงินกู้ยืม และเงินกู้ยืมระหว่างสำนักงานของสาขานาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Interoffice) ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 8.2 ของสินทรัพย์รวม ทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความสมดุลด้านอัตราแลกเปลี่ยนมากขึ้น

ตารางที่ 2 : สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

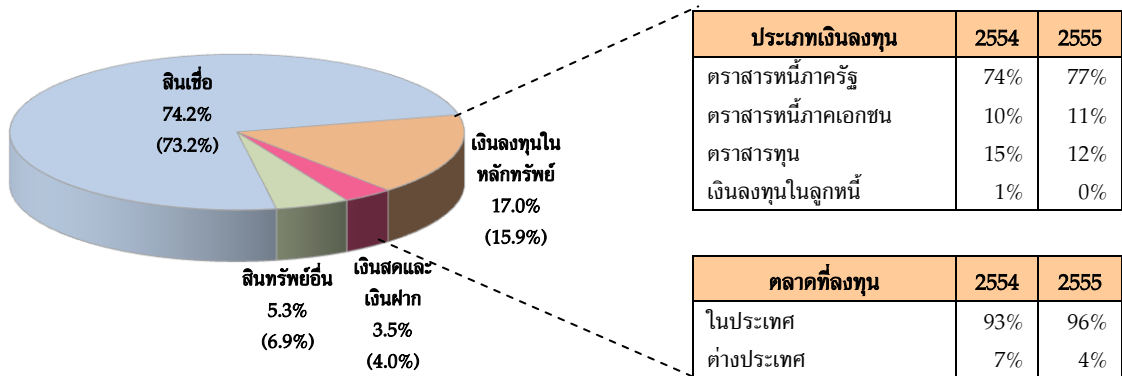
	ยอดคงค้าง (พันล้านบาท)					สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม (ร้อยละ)				
	2551	2552	2553	2554	2555	2551	2552	2553	2554	2555
สินทรัพย์	910.3	743.0	860.9	1,142.2	1,231.4	9.0	7.2	7.3	8.8	8.3
สินเชื่อที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	486.2	419.2	582.8	805.8	939.4	4.8	4.1	4.9	6.2	6.3
เงินฝากระหว่างสถาบันการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	266.1	166.2	115.8	191.5	179.8	2.6	1.6	1.0	1.5	1.2
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	158.0	157.6	162.3	144.9	112.2	1.6	1.5	1.4	1.1	0.8
หนี้สิน	375.5	474.2	730.6	729.0	1,204.7	3.7	4.6	6.2	5.6	8.2
เงินรับฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	236.2	238.9	271.1	285.6	348.8	2.3	2.3	2.3	2.2	2.4
เงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	97.9	124.3	170.5	171.5	374.3	1.0	1.2	1.4	1.3	2.5
เงินกู้ยืม Interoffice ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	41.4	111.0	289.0	271.9	481.6	0.4	1.1	2.5	2.1	3.3

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

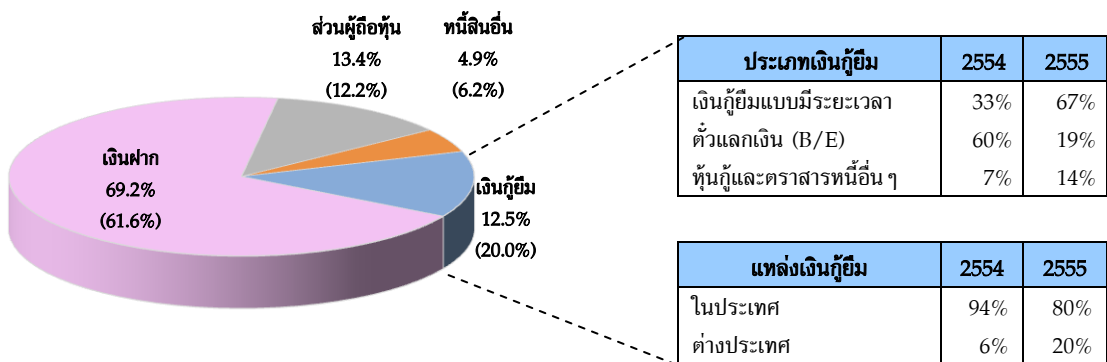
รูปที่ 12 : งบแสดงฐานะการเงิน

โครงสร้างสินทรัพย์ ณ สิ้นปี 2555

โครงสร้างหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2555

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงโครงสร้าง ณ สิ้นปี 2554

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

บทที่ 3 : พัฒนาการที่สำคัญของการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

ในปี 2555 การดำเนินงานด้านนโยบายสถาบันการเงิน ยังคงเน้นการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน การส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงิน และการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมถึงการมีบทบาทด้านนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อให้การเปิดเสรีภาคการเงินของไทยเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ และเพื่อผลักดันการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลภาคการเงินในเวทีสากล

ในส่วนการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ริเริ่มการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงินและคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงสำคัญที่มีนัยต่อเสถียรภาพระบบการเงินและการพิจารณาผสมผสานเครื่องมือด้านนโยบายการเงินและนโยบาย Macprudential มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจและการบริหารความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป เช่น การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง และได้เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เช่น การออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตามแนวทาง Basel III และการเตรียมการที่จะออกหลักเกณฑ์ด้านสภาพคล่องในระยะต่อไป

ในส่วนการส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงิน เป็นการดำเนินนโยบายตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 โดยในปี 2555 ธปท. ได้ดำเนินการใน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ (1) ด้านการลดต้นทุนของระบบ ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเพื่อลดต้นทุนของสถาบันการเงินอันเนื่องมาจากกฎระเบียบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยพบว่าต้นทุนในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับรายได้ของสถาบันการเงินมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 (2) ด้านการส่งเสริมการแข่งขันและการเข้าถึงบริการทางการเงิน ธปท. ได้ส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระบบสถาบันการเงินมากขึ้น โดยสนับสนุนให้สถาบันการเงินมีการควมรวมโดยสมัครใจ นอกจากนี้ ยังได้อนุญาตให้สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศขอยกระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศซึ่งจะสามารถขยายสาขาได้เพิ่มขึ้น ในด้านการเข้าถึงบริการทางการเงิน ธปท. ได้พิจารณาแนวทางเพื่อขยายบทบาทของธนาคารพาณิชย์และ Non-bank ในการให้บริการไมโครไฟแนนซ์ (3) ด้านการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน ธปท. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินบริหารความเสี่ยงอย่างรัดกุมและสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจและแนวทางการกำกับดูแลสากล โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่สำคัญจากการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน โดยได้ดำเนินมาตรการที่สำคัญ เช่น การตั้งสำรองเพิ่มเติมเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจในอนาคต และการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อให้สถาบันการเงินใช้บริหารความเสี่ยงด้านเครดิตและด้านปฏิบัติการ

ในส่วนการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. ได้ร่วมมือกับผู้กำกับดูแลภาคการเงินเพื่อกำหนดมาตรฐานในการกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และได้วางแนวทางให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการเลือกใช้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการและสิทธิของผู้บริโภค รวมทั้งได้ดำเนินนโยบายเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ในการแก้ไขและบรรเทาปัญหาที่สืบเนื่องจากเหตุอุทกภัยในปี 2554

สำหรับบทบาทของ ธปท. ด้านนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ ธปท. ได้ร่วมกำหนดนโยบายการเปิดเสรีและกลยุทธ์การเจรจากับคณะทำงานพิจารณาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินตามแนวนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 โดยในปี 2555 ได้เข้าร่วมประชุมและเจรจาการเปิดเสรีภาคการเงินรอบที่ 6 (พ.ศ. 2554 - 2557) และเข้าร่วมประชุมจัดทำแผนการเปิดเสรีภาคการธนาคารเพื่อเตรียมการสำหรับการรวมตัวทางการเงินของอาเซียน (ASEAN Financial Integration) โดยมีเป้าหมายให้จัดตั้ง Qualified ASEAN Banks ภายในปี 2563 นอกจากนี้ ธปท. ยังมีบทบาทในการผลักดันการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับสถาบันการเงินในเวทีสากล เช่น การประชุมหารือในระดับภูมิภาคของคณะกรรมการดูแลเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศ (Financial Stability Board Regional Consultative Group) และคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงินภาคการธนาคาร (Basel Committee on Banking Supervision)

3.1 งานด้านการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน

1. การประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน และคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน

เนื่องจากการส่งผ่านความเสี่ยงระหว่างภาคเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงินและระบบสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น ธปท. จึงริเริ่มการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงินและคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน โดยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของคณะกรรมการทั้งสองคณะจะช่วยให้การประเมินความเสี่ยงที่มีนัยต่อเสถียรภาพระบบการเงินและการพิจารณาผสมผสานเรื่องมื่อด้านนโยบายการเงินและนโยบาย Macroprudential มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยในปี 2555 ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทั้งสองคณะในเดือนมิถุนายนและธันวาคม 2555 สำรสำคัญ ดังนี้

ช่วงครึ่งแรกของปี 2555 ที่ประชุมประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทยว่ายังอยู่ในเกณฑ์ดี เศรษฐกิจไทยมีปัจจัยพื้นฐานเข้มแข็ง ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคง และสภาพคล่องในระบบมีเพียงพอที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยหลังเหตุอุทกภัยในปี 2554 โดยความเสี่ยงระยะสั้นที่สำคัญคือ ความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุนและการดึงตัวของสภาพคล่องเงินตราต่างประเทศ อันเป็นผลจากปัญหาเศรษฐกิจในยุโรปที่ยืดเยื้อ จนอาจกระทบต่อเสถียรภาพของตลาดการเงินระหว่างประเทศและเศรษฐกิจโลก ส่วนความเสี่ยงในระยะยาวคือ ความเสี่ยงเศรษฐกิจไทยที่เป็นผลจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

ช่วงครึ่งหลังของปี 2555 ที่ประชุมได้ประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทยและเห็นว่า ควรติดตามภาวะสินเชื่อและหนี้ครัวเรือนอย่างใกล้ชิด เนื่องจากสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าคุณภาพสินเชื่อยังอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ก็ควรติดตามอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะความสามารถในการชำระหนี้ของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินเชื่อได้ ทั้งนี้ จากการประเมินผลกระทบในส่วนของเกณฑ์เงินกองทุน ตาม Basel III พบว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีความเข้มแข็งและพร้อมจะดำเนินการได้ทันที สำหรับการปฏิรูปกฎเกณฑ์ในสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และยุโรป ยังไม่ส่งผลกระทบต่อระบบธนาคารพาณิชย์ไทยโดยตรงมากนัก

2. ประกาศ ธปท. และแนวนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงิน

2.1 การดำเนินนโยบายเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงิน

(1) หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เพื่อให้การกำกับดูแลมีความสอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง รวมทั้งแนวทางหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับสากลขององค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลนี้จะเน้นการพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ ซึ่งกำหนดให้สถาบันการเงินนับบุคคลที่สถาบันการเงินพิจารณาแล้วว่าต้องรับผิดชอบตามธุรกรรมนั้นเป็นลูกหนี้ในการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่

(2) หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการโดย Advanced Measurement Approaches

ธปท. ได้ประกาศหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการโดย Advanced Measurement Approaches (วิธี AMA) เพื่อส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์เข้าใจลักษณะความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของตนเองได้อย่างชัดเจน และให้เงินกองทุนที่คำนวณได้สะท้อนความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้ดีขึ้น โดยธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะใช้วิธี AMA ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการ ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ ธปท. กำหนด และต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท. ก่อน

(3) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์

ธปท. กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับการไหลถอนตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินเพิ่มเติมจากการไหลถอนเงินฝากและเงินกู้ยืมบางประเภทเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการของสภาพแวดล้อมทางการเงินในปัจจุบัน ทั้งนี้ การปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่รวมถึงตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารพาณิชย์ออกเพื่อกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ซึ่งมีใช้แหล่งเงินทุนหลักของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน

(4) การกำกับดูแลตัวเงินของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การออกตัวแลกเงินของสถาบันการเงินให้สอดคล้องกับการปรับปรุงประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่กำหนดให้ตัวเงิน หมายถึง ตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงินที่ระดมเงินจากประชาชนโดยถือเป็นหลักทรัพย์ ซึ่งจะต้องมีมูลค่าหน้าตัวขั้นต่ำ 10 ล้านบาท มีอายุไม่เกิน 270 วันและต้องไม่มีอนุพันธ์แฝง เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความสับสนระหว่างตัวแลกเงินกับผลิตภัณฑ์ด้านเงินฝาก

(5) การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมได้เพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์เดิม ทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถซื้อลูกหนี้ที่มีศักยภาพที่สามารถก่อให้เกิดรายได้ในอนาคตจากนิติบุคคลในต่างประเทศ และสามารถซื้อลูกหนี้โดยคุณภาพจากบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชีได้ โดยธนาคารพาณิชย์สามารถยื่นคำขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายกรณี โดย ธปท. จะพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็น ความมั่นคง และอาจกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขเพิ่มเติม

(6) การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์ริง

ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์ริงประเภทที่ยังไม่มีการจ่ายหรือชำระเงินให้แก่ลูกค้าตามที่กำหนดในสัญญาจนกว่าจะครบกำหนดการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด (Unfunded factoring) และกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์กำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟกเตอร์ริงโดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ

(7) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีและการจัดประเภทลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนมา และให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชี โดยให้รับรู้และจัดประเภทลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนมาเป็นเงินให้สินเชื่อ แต่หากผู้ซื้อ มีเจตนากรณีที่ขายลูกหนี้ นอกเหนือจากการรับชำระตามสัญญาอย่างมีสาระสำคัญ ให้รับรู้และจัดประเภทรายการดังกล่าวเป็นเงินลงทุน นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สถาบันการเงินบันทึกบัญชีการขายตัวเงินและธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าเป็นเงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้ที่สถาบันการเงินมีสิทธิในการไล่เบียดได้ตามกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องที่เน้นการพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ

2.2 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

(1) การกำกับดูแลเงินกองทุนและสภาพคล่องตามหลักเกณฑ์ Basel III

ธปท. ได้พิจารณาแนวทางการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ตามหลักเกณฑ์ Basel III ของ Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) ที่ได้มีการปรับปรุงล่าสุดเมื่อเดือนมิถุนายน 2554 โดยองค์ประกอบที่สำคัญของหลักเกณฑ์ Basel III คือ การดำรงเงินกองทุน การบริหารความเสี่ยง ด้านสภาพคล่องและการกำกับดูแลความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic risk) แม้ว่าระบบสถาบันการเงินไทยจะไม่ได้รับผลกระทบมากนักจากวิกฤติการเงินโลกในช่วงที่ผ่านมา แต่การนำหลักเกณฑ์ด้านเงินกองทุนตามแนวทาง Basel III มาใช้สอดคล้องกับหลักการสำคัญในการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ของ ธปท. คือ การให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนที่มีคุณภาพในระดับสูง เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงและระบบสถาบันการเงินมีเสถียรภาพ และจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์เป็นที่ยอมรับและสามารถแข่งขันในเวทีสากล ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบสถาบันการเงินและเศรษฐกิจไทยในระยะยาว

โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการดำเนินการที่สำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้หลักเกณฑ์ Basel III ดังนี้

- ทาร่วมกับธนาคารพาณิชย์ผ่านทางชมรม Basel ของสมาคมธนาคารไทยเพื่อรับฟังความคิดเห็นในเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักเกณฑ์ Basel III มาใช้
- ออกหนังสือเวียนเพื่อแจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ทราบถึงคุณสมบัติของตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ Basel III รวมถึงวิธีการทยอยลดนับตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนที่ธนาคารพาณิชย์มีอยู่ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ครบตามหลักเกณฑ์ Basel III เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถวางแผนในการออกตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III ได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนที่จะมีการออกประกาศ ธปท. เพื่อนำหลักเกณฑ์ Basel III มาใช้
- ศึกษาผลกระทบเชิงปริมาณ (Quantitative Impact Study) ของหลักเกณฑ์ Basel III ต่อระบบธนาคารพาณิชย์ในไทยเพื่อประเมินความพร้อมในการนำหลักเกณฑ์ Basel III มาใช้ทั้งในเรื่องเงินกองทุนและการบริหารสภาพคล่องของธนาคาร ซึ่งผลจากการศึกษาผลกระทบที่จะมีต่อฐานะเงินกองทุนพบว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีความแข็งแกร่งเนื่องจากโครงสร้างของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยประกอบด้วยเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้แก่ หุ้นสามัญและกำไรสะสมเป็นหลัก อีกทั้งสามารถดำรง

อัตราส่วนเงินกองทุนได้สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ BCBS กำหนดในทันที ดังนั้น ธปท. จึงกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ไทยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำตามหลักเกณฑ์ Basel III โดยให้ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นที่ร้อยละ 8.5 ตามเดิม (สูงกว่าที่ BCBS กำหนดไว้ที่ร้อยละ 8.0) ในขณะที่สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศให้ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นที่ร้อยละ 8.5 (จากเดิมดำรงอยู่ที่ร้อยละ 7.5) อีกทั้งยังกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ไทยบังคับใช้เกณฑ์อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำทั้ง 3 อัตราส่วนทันทีโดยไม่ต้องทยอยตามหลักเกณฑ์ของ BCBS ด้วย

- ออกร่างประกาศองค์ประกอบเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III และร่างหนังสือเวียนแนวทางในการรายงานข้อมูลด้านสภาพคล่องในเดือนเมษายน 2555 และจัดประชุมชี้แจงเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อร่างประกาศและหนังสือเวียนดังกล่าว

- จัดสัมมนา เรื่อง Financial Stability and Basel III Implementation : Challenges and Business Implications ให้กับสถาบันการเงิน โดยเชิญวิทยากรซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลจากฮ่องกงและสิงคโปร์และผู้แทนสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศมาบรรยาย เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ในการเตรียมความพร้อมเพื่อนำหลักเกณฑ์ Basel III มาบังคับใช้ในประเทศต่าง ๆ

หลังจากจัดประชุมชี้แจงเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากธนาคารพาณิชย์แล้ว ธปท. ได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III จำนวน 8 ฉบับ และหนังสือเวียน 2 ฉบับคือ (1) แนวทางในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลทั้งสิ้น (Leverage ratio) (2) การรายงานข้อมูลตามแบบรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อติดตามข้อมูลผลกระทบและการปรับตัวของธนาคารพาณิชย์ โดย ธปท. จะติดตามการปรับปรุงเกณฑ์ของ BCBS จนกว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการเงินของไทยต่อไป โดยสรุปสาระสำคัญของประกาศ ธปท. และหนังสือเวียนได้ดังนี้

- **ประกาศ ธปท. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุน**

ธปท. ได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III ทั้งในระดับ Solo basis และ Consolidated basis โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ตามหลักเกณฑ์ Basel III 3 เรื่องด้วยกัน คือ (ก) เพิ่มปริมาณและคุณภาพของเงินกองทุน โดยกำหนดให้อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับธนาคารพาณิชย์ไทยแบ่งเป็น 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (Common Equity Tier 1 Ratio) ร้อยละ 4.5 อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 Ratio) ร้อยละ 6 และอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น (Total Capital Ratio) ร้อยละ 8.5 ในขณะที่สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ให้ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นร้อยละ 8.5 (ข) ให้ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่ม ได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Conservation buffer) ร้อยละ 2.5 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 โดยให้ทยอยเพิ่มปีละร้อยละ 0.625 จนครบร้อยละ 2.5 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 และอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อบรรเทาความผันผวนของวัฏจักรเศรษฐกิจ (Countercyclical buffer) ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาเครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ รวมถึงการประเมินวัฏจักรเศรษฐกิจและข้อมูลทางด้านสินเชื่อร่วมกับการนำมาพิจารณาอื่นที่เป็นเครื่องมือด้าน Macroprudential มาประกอบการพิจารณากำหนดระดับเงินกองทุนส่วนเพิ่มหากมีความจำเป็นต่อไป (ค) ปรับปรุงการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงให้ครอบคลุมและสะท้อนความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น โดยบางรายการที่เดิมกำหนดให้หักจากเงินกองทุนได้เปลี่ยนแปลงเป็นให้นำไปคำนวณ

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตแทน โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

● **หนังสือเวียนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณอัตราส่วนใหม่ และการรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง**

ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนสำหรับหลักเกณฑ์ Basel III ที่ยังไม่ได้บังคับใช้อีก 2 เรื่อง ได้แก่ หนังสือเวียนกำหนดแนวทางในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลทั้งสิ้น (Leverage ratio) ตามหลักเกณฑ์ Basel III ซึ่งเป็นอัตราส่วนใหม่ (Non-Risk Based Measurement) ระหว่างเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์และรายการนอกงบดุลทั้งสิ้น เพื่อใช้ควบคุมปริมาณธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์ และหนังสือเวียนเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลตามแบบรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อประกอบการคำนวณอัตราส่วน Liquidity Coverage Ratio (LCR) และ Net Stable Funding Ratio (NSFR) ซึ่งเป็นอัตราส่วนใหม่เพื่อวัดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในระยะสั้นและระยะยาวตามหลักเกณฑ์ Basel III รวมทั้งแบบรายงานฐานะสภาพคล่องภายใต้สถานการณ์จำลองในภาวะวิกฤตตามสมมติฐานของธนาคารพาณิชย์

(2) การนำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards : IAS) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) มาใช้ในประเทศไทย

เมื่อเดือนตุลาคม 2555 ธปท. ได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลกระทบต่อสถาบันการเงิน ให้แก่ผู้แทนจากสถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการเสวนาเกี่ยวกับแนวทางการใช้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 (IAS 39)/มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 9 (IFRS 9) เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งคาดว่าจะนำมาใช้ในประเทศไทยในปี 2559

นอกจากนั้น ธปท. ได้ศึกษาและจัดทำบทความเผยแพร่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 13 (IFRS 13) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษาค้นคว้าติดตามความคืบหน้าในการออกและปรับปรุง IAS 39 / IFRS 9 พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีต่อระบบสถาบันการเงินไทย

(3) การศึกษาการปฏิรูปตลาดธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาด (Over-the-Counter Derivative Market Reform)

กลุ่มประเทศ G-20 ได้มีข้อตกลงร่วมกันที่จะปฏิรูปตลาดธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาด เพื่อลดความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic Risk) ที่เกิดจากความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาและความไม่โปร่งใสของตลาด โดยกำหนดให้ธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดที่เป็นมาตรฐานทุกธุรกรรมจะต้องทำการซื้อขายผ่านตลาดหรือระบบการซื้อขายอิเล็กทรอนิกส์ และชำระราคาผ่านสำนักหักบัญชีกลาง (Central Counterparty : CCP) รวมทั้งให้รายงานข้อมูลการทำธุรกรรมให้กับศูนย์ข้อมูลกลาง (Trade Repository : TR) นอกจากนี้ธุรกรรมที่ไม่ได้ชำระราคาผ่าน CCP ควรให้ดำรงเงินกองทุนสูงกว่าธุรกรรมที่ชำระราคาผ่าน CCP

ในการรองรับการปฏิรูปดังกล่าว ธปท. ได้จัดตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้แทนจากสายงานใน ธปท. และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องทั้งจากผู้เล่นในตลาดและผู้กำกับดูแลอื่น ได้แก่ สมาคม

ธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษารายละเอียดของการปฏิรูปหลักเกณฑ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้เล่นในตลาด รวมถึงเสถียรภาพของระบบการเงิน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับตลาดอนุพันธ์นอกตลาดในประเทศไทย

โดยผลการศึกษาของคณะทำงานได้ข้อสรุปร่วมกัน ดังนี้ (1) ยังไม่มีความจำเป็นในการจัดตั้ง CCP สำหรับตลาดธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดในประเทศไทย ณ ขณะนี้ เนื่องจากตลาดธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดของไทยมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับตลาดโลก และการทำธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดในประเทศไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารความเสี่ยงมากกว่าการเก็งกำไร และ (2) สำหรับในเรื่อง TR นั้น คณะทำงานเข้าใจถึงความสำคัญของการมีข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินความเสี่ยงเชิงระบบที่เกิดจากตลาดธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาด โดยในเบื้องต้น คณะทำงานจึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลอนุพันธ์นอกตลาดของไทยให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น อย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มต้นจากการปรับฐานข้อมูลของ ธปท. ให้มีข้อมูลสอดคล้องกับ TR ตามรูปแบบสากลมากขึ้น และเมื่อมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการประเมินระดับความเสี่ยงเชิงระบบ รวมถึงได้มีการพิจารณาเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมี CCP และ TR ในประเทศไทยแล้ว ธปท. อาจจะทบทวนประเด็นเรื่องการจัดตั้ง CCP และ TR ตามรูปแบบสากลอีกครั้งหนึ่ง

3.2 งานด้านการส่งเสริมพัฒนาการของระบบสถาบันการเงินตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2

คณะกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะ คือ คณะอนุกรรมการด้านภาษี คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายการเงิน และคณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อผลักดันการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 (แผนพัฒนาฯ 2) โดยในปี 2555 มีการดำเนินการในส่วนที่เป็นอำนาจของ ธปท. ดังนี้

1. ด้านการลดต้นทุนของระบบ ธปท. ร่วมกับธนาคารพาณิชย์ในการวางระบบบริษัทกลางสำหรับบริหารจัดการธนบัตรเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินการได้ในปี 2556 นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้บริการจากบุคคลภายนอกด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing) ในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านปฏิบัติการ

2. ด้านการส่งเสริมการแข่งขันและการเข้าถึงบริการทางการเงิน เพื่อส่งเสริมการควบรวมกิจการซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของสถาบันการเงิน ธปท. ได้ร่วมกับกระทรวงการคลังในการผลักดันมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการควบรวมตามแผนพัฒนาฯ 2 โดยคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ (1) สถาบันการเงินที่ควบรวมกันได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินสำรองที่กันไว้มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ และ (2) ขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ตามมาตรการภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสนับสนุนการควบรวมของสถาบันการเงินออกไปจนถึงสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ 2 นอกจากนี้ ธปท. อนุญาตให้สาขานาคารพาณิชย์ต่างประเทศขอยกระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary) ที่มี 20 สาขา และ 20 ATM ซึ่งจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวมีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยมีผู้ยื่นคำขออนุญาต 1 รายในเดือนธันวาคม 2555 นอกจากนี้ ธปท. ได้เสนอกรอบการให้ใบอนุญาตแก่ธนาคารพาณิชย์รายใหม่ต่อคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน เพื่อเป็นการกระตุ้นบรรยากาศการแข่งขันและรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และได้ประสานงานกับกระทรวงการคลังในการดำเนินการเพื่อให้สามารถเปิดรับคำขอใบอนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์รายใหม่ภายในไตรมาส 2 ปี 2556 สำหรับด้านการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน ธปท. ร่วมกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาขยายบทบาทของธนาคารพาณิชย์ และ Non-bank ในการให้บริการโมโครไฟแนนซ์โดยใช้รูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมกับความเสี่ยงและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย และอยู่ระหว่างการจัดทำโครงการสำรวจการเข้าถึงบริการทางการเงินภาคครัวเรือนร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินที่เหมาะสมต่อไป

3. ด้านการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน มีการดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์รัดกุมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจและแนวทางการกำกับดูแลสากล เช่น การให้ธนาคารพาณิชย์ตั้งสำรองเพิ่มเติมเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจในอนาคต นอกจากนี้ ในด้านระบบข้อมูลเพื่อบริหารความเสี่ยง ธปท. ได้พัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SME เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถติดตามคุณภาพสินเชื่อและบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสินเชื่อ SME ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์สามารถนำข้อมูลจาก Operational Loss Data Pooling มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 งานด้านการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน

1. การกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์และด้านประกันภัยผ่านธนาคารพาณิชย์

ธปท. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ได้กำหนดมาตรการกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์และด้านประกันภัยผ่านธนาคารพาณิชย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดหน้าที่ให้ธนาคารพาณิชย์พึงปฏิบัติ ทั้งในกระบวนการเสนอขายผลิตภัณฑ์ กระบวนการหลังการขายและการรับเรื่องร้องเรียน เช่น แสดงความแตกต่างของผลิตภัณฑ์หลักของธนาคารพาณิชย์และผลิตภัณฑ์หลักทรัพย์และประกันภัย ห้ามบังคับขายผลิตภัณฑ์หลักทรัพย์และประกันภัยควบคู่กับผลิตภัณฑ์ของธนาคารพาณิชย์ การรักษาข้อมูลของผู้บริโภคไว้เป็นความลับ และการให้ความรู้ทางการเงินแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาข้อร้องเรียนจากผู้บริโภค และช่วยให้ผู้บริโภคได้รับบริการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและสิทธิของตน

2. การเปิดเผยข้อมูลอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์

เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้ข้อมูลของบริการทางการเงินที่เพียงพอต่อการเลือกใช้บริการและมีความเป็นธรรม ธปท. จึงกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์อย่างชัดเจนและโปร่งใส โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาที่ให้บริการทุกแห่ง และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลการเชื่อมโยงของเว็บไซต์ดังกล่าวให้ ธปท. รวบรวมและเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ธปท. ด้วย

3. การดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาสืบเนื่องจากเหตุอุทกภัยในปี 2554

ธปท. ได้ประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อเสนอขอสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่เจ้าหนี้สถาบันการเงิน บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงิน และลูกหนี้ที่ประสบอุทกภัย โดยต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่ประสบอุทกภัย ในกรณีนี้ ธปท. ได้กำหนดคแนวนโยบายเพื่อกำหนดนิยามของลูกหนี้ที่ประสบอุทกภัย และกำหนดหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้ที่ประสบอุทกภัยปี 2554 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ

3.4 การดำเนินนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ

1. การเปิดเสรีและกลยุทธในการเจรจาของภาคการธนาคาร ธปท. ร่วมกับคณะทำงานพิจารณาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นหัวหน้าคณะทำงาน โดยยึดตามแนวนโยบายของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และตามกรอบการเจรจาเปิดเสรีของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนแนวนโยบายเปิดเสรีในแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2

ทั้งนี้ ธปท. ได้เข้าร่วมประชุมและเจรจาการค้าบริการภาคธนาคารอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเจรจาการค้าบริการในกรอบอาเซียน และการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา และการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ โดย ธปท. ดำเนินการด้วยความระมัดระวังตามกรอบการเจรจาเปิดเสรีของคณะรัฐมนตรี

สำหรับปี 2555 ธปท. ได้ร่วมเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินในเวทีการเจรจาต่าง ๆ ดังนี้

(1) เข้าร่วมประชุมคณะทำงานด้านการเปิดเสรีด้านการบริการทางการเงินของกลุ่มอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN Framework Agreement on Services : WCFSL/AFAS) ซึ่งมีการเจรจาเปิดเสรีเป็นรอบ ๆ โดยขณะนี้ อยู่ระหว่างการเจรจาเปิดเสรีภาคการเงินรอบที่ 6 (พ.ศ. 2554 - 2557)

(2) เข้าร่วมประชุมคณะทำงาน Senior Level Committee on Financial Integration และ Task Force on ASEAN Banking Integration Framework ในการจัดทำแผนการเปิดเสรีภาคการธนาคารเพื่อให้เกิดการรวมตัวทางการเงินของอาเซียน (ASEAN Financial Integration) โดยมีเป้าหมายให้มีการจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks ภายในปี 2563

(3) การเจรจาความตกลงการค้าเสรีด้านการค้าบริการและการลงทุนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ ซึ่งความตกลงที่สรุปผลได้คือ ความตกลง ไทย - ชิลี ส่วนที่อยู่ระหว่างเจรจา ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - อินเดีย อาเซียน - ญี่ปุ่น อาเซียน - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ ไทย - อินเดีย และไทย -เปรู

2. การผลักดันการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ในเวทีสากล ในช่วงปี 2555 มีดังนี้

(1) เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการของคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงินภาคการธนาคาร (Basel Committee on Banking Supervision : BCBS) ได้แก่

- Standards Implementation Group (SIG) ซึ่งดูแลประเด็นการนำมาตรฐานสากลหรือแนวปฏิบัติที่ออกโดย BCBS ไปปฏิบัติ โดยในช่วงที่ผ่านมา ประเด็นที่ให้ความสำคัญ คือ การนำหลักเกณฑ์การกำกับด้านเงินกองทุนและสภาพคล่องของภาคการธนาคาร (หลักเกณฑ์ Basel III) ไปใช้ปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการประเมินความสอดคล้องของการนำหลักเกณฑ์ Basel III มาใช้กับประเทศสมาชิก BCBS โดยเน้นการประเมินความสอดคล้องของการนำหลักเกณฑ์ด้านเงินกองทุนมาใช้

- Basel Consultative Group (BCG) เพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวนโยบายของ BCBS กับกลุ่มประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก BCBS โดยประเด็นที่ให้ความสำคัญ ได้แก่ การขยายขอบเขตงาน BCG ให้มีบทบาทในงานของ BCBS มากขึ้น

(2) เข้าร่วมประชุมในเวทีระดับภูมิภาค ได้แก่

- Financial Stability Board Regional Consultative Group for Asia (FSB RCGA) ที่ดูแลเสถียรภาพทางการเงินของภูมิภาคเอเชีย โดยประกอบด้วยทั้งประเทศที่เป็นสมาชิก FSB และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก FSB มีหน้าที่ประสานงาน ปรับปรุง และส่งเสริมการพัฒนาการกำกับดูแลในภาคการเงิน การธนาคาร ซึ่งครอบคลุมธุรกิจการธนาคาร ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจประกันภัย ประเด็นที่ให้ความสำคัญ ได้แก่ เสถียรภาพทางการเงินของภูมิภาค การนำหลักเกณฑ์สากลที่มีการปรับปรุงไปปฏิบัติ ผลกระทบจากการปรับปรุงหลักเกณฑ์ การกำกับดูแลความเสี่ยงจากธุรกิจการเงินที่ไม่ถูกกำกับดูแล (Shadow Banking) การกำกับดูแลการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่มีความสำคัญเชิงระบบ การกำกับดูแล OTC Derivatives และการสร้างรหัสที่ใช้ในการระบุตัวตนของผู้สัญญา (Global Legal Entity Identifier)

- EMEAP Working Group on Banking Supervision (EMEAP WGBS) เป็นคณะทำงานด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงินภายใต้ความร่วมมือของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก โดย ธปท. เป็นประธานร่วมของคณะทำงานระหว่างเดือนกรกฎาคม 2553 - 2555 ซึ่งประเด็นที่ WGBS ให้ความสำคัญคือ หลักเกณฑ์ Basel III และการติดตามเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินของภูมิภาค โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกทำให้ ธปท. ได้รับทราบข้อมูลเชิงลึกและมีบทบาทในการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลภาคการเงินในระดับสากลมากขึ้น

(3) เข้าร่วมประชุม International Conference of Banking Supervisors (ICBS) ซึ่งเป็นการประชุมของผู้แทนจากธนาคารกลางและองค์กรกำกับดูแลกว่า 100 ประเทศ เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินใหม่ๆ เช่น หลักเกณฑ์ Basel III การดูแลรักษาเสถียรภาพระบบการเงินในภาพรวม การกำกับดูแลและการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่มีความสำคัญเชิงระบบ การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงบทเรียนจากวิกฤติการเงินที่ผ่านมา ทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลภาคการเงินในระดับสากล

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

www.bot.or.th